

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.346 van 2 mei 2013
in de zaak A. 204.834/VII-38.521.**

In zake : 1. Freddy BORRIZEE
 2. Jaak PAUWELS
 3. Yves NUYTS
 4. Marc HOUVENAGEL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Karel Van Hoorebeke
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Coupure Rechts 162
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Kaat Decock
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
President Kennedypark 6, bus 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :
Patrick VERLEYE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Erika Rentmeesters en Wim De Cuyper
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 14 mei 2012, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur
en Cultuur van 24 februari 2012 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing
van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 11 augustus 2011,

houdende het verlenen aan Patrick Verleye van de milieuvergunning voor het exploiteren van een nieuwe rundveehouderij, gelegen aan de Pastoor De Swaeflaan 13 te Maldegem, ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekers hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 27 juni 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswert heeft een verslag opgesteld.

De verzoekers hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 maart 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joost Deketele, die loco advocaat Karel Van Hoorebeke verschijnt voor de verzoekers, advocaat Griet Verschingel, die loco advocaten Steve Ronse en Kaat Decock verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Erika Rentmeesters, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswaert heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 15 maart 2011 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een nieuwe rundveehouderij, gelegen aan de Pastoor De Swaeflaan 13 te Maldegem.

Het betreft het herlokaliseren van een bestaande rundveehouderij op hetzelfde adres, maar op andere kadastrale percelen.

De verzoekers zijn omwonenden van de geplande inrichting.

3.2. Op 11 augustus 2011 verleent de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen de gevraagde vergunning voor een termijn van twintig jaar. De vergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van een reeks algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden.

3.3. Een aantal buurtbewoners stelt gezamenlijk administratief beroep in tegen de verleende vergunning.

3.4. Bij schrijven van 28 oktober 2011 weerlegt de exploitant een aantal argumenten uit het beroepschrift.

3.5. Nadat in het kader van de beroepsprocedure de nodige adviezen zijn uitgebracht, wordt bij brief van 15 februari 2012 namens de omwonenden nog

een aantal argumenten geformuleerd om de vergunning niet te verlenen of, indien ze toch zou worden verleend, aan strenge voorwaarden te koppelen.

3.6. Op 24 februari 2012 verklaart de bevoegde Vlaamse minister het beroep ongegrond en bevestigt zij de door de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen verleende vergunning.

Dit is het thans bestreden besluit, dat onder meer gemotiveerd is als volgt :

"Overwegende dat het beroep ingediend door 37 omwonenden betrekking heeft op het verlenen van de milieuvergunning voor het exploiteren van een nieuwe rundveehouderij, gelegen in agrarisch gebied, voor stallen met plaatsen voor 247 runderen, een grondwaterwinning met een maximum opgepompt debiet van 7,50 m³/dag en 2.070 m³/jaar, en andere aanhorigheden;

Overwegende dat de buurtbewoners vrezen voor directe milieuhinder afkomstig van de nieuwe rundveehouderij en door de inplanting ook schending van open ruimte;

Overwegende dat in een straal van 100 m rondom de perceelsgrens van de inrichting circa 37 woningen zijn gelegen; dat de dichtste woningen (gesitueerd ten oosten) op circa 60 m van de dichtste rundveestall liggen en op meer dan 90 m van de nieuwe sleufsilos en op meer dan 100 m van de nieuwe mestvaalt;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 56 bezwaarschriften (waaronder 53 identieke) werden ingediend die betrekking hebben op vrees voor geurhinder, vrees voor geluids- en transporthinder, het lozen van ongezuiverd bedrijfsafvalwater in de riolering, de waardevermindering van de eigendommen, de visuele hinder door onaanvaardbare inplanting, puur winstbejag van het OCMW Brugge, procedurefouten zodat het openbaar onderzoek opnieuw moet georganiseerd worden, de vrees voor de volksgezondheid en de veiligheid; dat de inhoud van de bezwaarschriften van eerste aanleg opnieuw het voorwerp uitmaken in beroep;

Overwegende dat volgens de gegevens van de milieudienst van de gemeente Maldegem er voor de bestaande (te herlocaliseren) rundveehouderij, gelegen op hetzelfde adres (overkant straat) maar op het kadastraal perceel afdeling 3 sectie H perceelnummer 1997/d, er in het verleden klachten werden geregistreerd bij de lokale politie; dat in de periode tot 2003 de exploitant de dieren nog voederde met resten afkomstig van groentefabrieken; dat na overleg en bemiddeling de exploitant hier dan mee is gestopt; dat nadien er geen klachten meer werden geregistreerd op niveau van de gemeente Maldegem; dat juist naar aanleiding van de milieuvergunningsaanvraag voor de nieuwe rundveehouderij er bezwaren werden geformuleerd; dat voor de milieuvergunningsaanvraag er een infovergadering heeft plaatsgevonden op 29 april 2011 met een 70-tal aanwezigen waarop door het milieuadviesbureau in

opdracht van de exploitant de milieuvergunningsaanvraag met de verschillende hinderthema's (geur, geluid, verkeer, visuele hinder) uitvoerig werd toegelicht;

Overwegende dat de exploitant op het huidig exploitatieadres (meer bepaald op het perceel 1997/d, overkant straat) eveneens een rundveebedrijf uitbaat voor 340 runderen; dat de huidige bedrijfszetel een pachthoeve is in eigendom van het OCMW Brugge en de bedrijfsgebouwen gelegen zijn in een woongebied met landelijk karakter; dat voor de duurzame uitbouw van het bedrijf ingrijpende renovaties nodig zijn; dat hierdoor de exploitant een herlocalisatie aanvraagt;

(...)

Overwegende dat voor wat betreft de inplantingsregels de runderen worden gehouden in stallen gelegen in een agrarisch gebied; dat met betrekking tot de exploitatie van het rundvee er in de bepalingen van titel II van het VLAREM er geen verbods- en/of afstandsregels van toepassing zijn voor het aangevraagde dierenaantal in desbetreffend gebied;

Overwegende dat voor ammoniakemissiearme stallen in artikel 5.9.2.1bis, §1 van titel II van het VLAREM wordt gesteld dat voor inrichtingen voor pluimvee en varkens - hetzij een nieuwe inrichting hetzij een verandering waarbij één of meerdere nieuwe stallen worden gebouwd - de nieuwe stallen emissiearm moeten zijn conform een techniek die is opgenomen in de lijst vast te stellen door de Vlaamse minister bevoegd voor het Leefmilieu; dat deze lijst is vastgesteld in het ministeriële besluit van 31 mei 2011 (gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 8 juli 2011); dat uit de aanvraag is af te leiden dat er enkel runderen zullen gehouden worden; dat derhalve deze voorwaarde niet van toepassing is;

Overwegende dat om eventuele geurhinder te beperken, het bedrijf de volgende maatregelen zal treffen: een zo groot mogelijke graad van zuiverheid en hygiëne nastreven in de stallen zijnde het zuiver houden van de vloeren en wanden en regelmatige afvoer van mest en urine en het manueel schoonmaken van de roosters; alle dieren, met uitzondering van 21 zoogkoeien (deels op rooster) zullen gehuisvest worden op stro waarbij minder geurstoffen ontwikkeld worden omdat de urine geabsorbeerd wordt door het stro; de stallen zullen, op de roosters aan de bovenzijde na, volledig dicht zijn; alle rundveestallen zullen natuurlijk verlucht worden; eventuele kadavers zullen opgehaald worden door Rendac; de dieren zullen voldoende ruimte hebben (oppervlaktenormen worden gerespecteerd); de volwassen dieren zullen gehuisvest worden in stal 1, dichtst bij de straat en de woningen; deze dieren verblijven tijdens de zomermaanden voornamelijk op de weiden zodat deze stal leeg zal staan; dat in het verleden er geurklachten zijn geweest op de bestaande hoeve; dat in die periode resten van groentenfabrieken werden opgeslagen en gebruikt om de dieren te voederen; dat dit al jaren niet meer wordt toegepast en het op de nieuwe hoeve ook niet het geval zal zijn; dat dit ook nog eens expliciet is opgelegd in het bestreden besluit; dat het voor zich spreekt dat een veeteeltbedrijf enige hinder met zich kan meebrengen, maar mits het opleggen van passende voorwaarden én een degelijke bedrijfsvoering de hinder voor de omgeving tot aanvaardbare burenhinder kan beperkt blijven;

Overwegende dat voor wat betreft het aspect geluidshinder op voorliggend bedrijf de volgende activiteiten aanleiding kunnen geven tot het produceren van

geluid door het leveren van voeders, het laden en lossen van dieren, het transport van grondstoffen, eind- en nevenproducten en de dieren zelf; dat het leveren van voeders, grondstoffen, eind- en nevenproducten en het laden en lossen van dieren allen incidentele geluiden die eigen zijn aan een landbouwbedrijf; dat de aanvoer van de dieren is beperkt omdat er slechts een beperkt aantal dieren worden aangekocht op jaarbasis (bijvoorbeeld een fokstier of vaarzen); dat de afvoer van de dieren eveneens is beperkt, omdat de dieren grotendeels worden aangehouden om verder mee te kweken; dat rekening houdend met het transport aan voeders, dieren en kunstmest de exploitant maximum 1 vrachtwagentransport per week verwacht; dat de noodstroomgroep zal opgesteld worden in de machineloods, gelegen op circa 140 meter van de dichtste woning; dat de noodstroomgroep van 60 kW enkel wordt aangewend bij elektriciteitspannes; dat deze groep moet voorzien van een geluidsisolerende omkasting; dat gezien het slechts sporadisch gebruik, er geen of weinig hinder van te verwachten is; dat als diervoeder mede gebruik wordt gemaakt van gemalen graan; dat dit graan in een kleine maalderij (een pletter van 2 x 5,5 kW) op het bedrijf zelf geplet worden; dat het malen in de achterste loods op het bedrijf zal gebeuren; dat om geluidshinder naar de omgeving toe te beperken, moet dit steeds met gesloten ramen, deuren en poorten worden uitgevoerd; dat de rundveestallen op natuurlijk wijze zullen worden verlucht, zodat er geen geluidshinder van ventilatoren kan zijn; dat om geluidshinder en luchtverontreiniging te voorkomen moeten de motoren van de landbouwvoertuigen en/of andere bedrijfsvoertuigen tijdens wachtperiodes en laad- losoperaties stilgelegd worden, tenzij het noodzakelijk is voor de aandrijving van pompen, kranen, hefbruggen, en dergelijke; dat in het bestreden besluit hiervoor een bijzondere voorwaarde is opgelegd;

(...)

Overwegende dat voor wat betreft Mestproductie - Mestafzet - Mestdecreet sinds 1 januari 2008 er een volledige loskoppeling is van de milieuvergunning en het Mestdecreet; dat bijgevolg er voor het afleveren van een milieuvergunning geen limiterende bepalingen meer zijn met betrekking tot de mestproductie, bewezen mestafzet, en dergelijke; dat de exploitant moet - overeenkomstig de bepalingen van het Mestdecreet - over waken dat er beschikking is over voldoende nutriëntenemissierechten (NER-D) voor het aanhouden van de te vergunnen veestapel; dat dit aspect geen onderdeel uitmaakt van de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag;

Overwegende dat voor wat betreft het aspect mestopslagcapaciteit er in artikel 5.9.2.3. van titel II van het VLAREM wordt gesteld dat elke inrichting waar mengmest geproduceerd wordt, over een mestopslagcapaciteit van minimaal 6 maanden voor mengmest moet beschikken; dat in bijlage 5.9., hoofdstuk 7, van titel II van het VLAREM, wordt bepaald hoe deze benodigde opslagcapaciteit moet berekend worden; dat uitgaande van de gegevens die beschikbaar zijn in de aanvraag, moet er minimaal 32 m³ (48 m³ vanaf 31 december 2011) opslagcapaciteit voor mengmest voorzien worden; dat aangezien er 201,5 m³ is voorzien, er is voldaan aan artikel 5.9.2.3. van titel II van het VLAREM; dat in artikel 5.9.2.2., § 5 van titel II van het VLAREM wordt gesteld dat elke inrichting waar vaste dierlijke mest geproduceerd wordt, over een mestopslagcapaciteit van minimaal 6 maanden voor vaste dierlijke

mest moet beschikken; dat in afwijking hiervan voor stalmest de periode minimaal 3 maanden bedraagt; dat in bijlage 5.9., hoofdstuk 7 van titel II van het VLAREM, wordt bepaald hoe deze benodigde opslagcapaciteit moet berekend worden; dat uitgaande van de gegevens die beschikbaar zijn in de aanvraag, moet er minimaal 1.013 m³ opslagcapaciteit voor stalmest voorzien worden; dat er een mestvaalt van 900 m³ is voorzien; dat bovendien er vaste mest aanwezig is in de stallen die niet vergunningsplichtig is, maar wel in rekening mag worden gebracht voor het berekenen van de mestopslagcapaciteit, dat derhalve is voldaan aan artikel 5.9.2.2.§5 van titel II van het VLAREM; dat moet opgemerkt worden dat de opslag op de kopakker geen permanente opslagmogelijkheid is en niet als optie geldt;

Overwegende dat het bepalen en het aanbrengen van de noodzakelijke brandpreventie- en brandbestrijdingsmiddelen moet gebeuren in overleg met en volgens de richtlijnen van de plaatselijke brandweer;

Overwegende dat voor wat betreft het aspect visuele hinder ter bevordering van de landschappelijke integratie de aanleg van een groenscherm mogelijk en wenselijk is; dat het daarom aangewezen is om zodra de bouwwerken het toelaten een groenscherm aan te planten bestaande uit streekeigen laag- en hoogstammige dichtgroeiende gewassen; dat de beplanting doorlopend en op een vakkundige wijze dient onderhouden te worden teneinde de inkleding in het landschap optimaal te behouden; dat ter bevordering van de landschappelijke integratie de aanleg van een groenscherm noodzakelijk is en als bijzondere voorwaarde is opgelegd in het bestreden besluit;

Overwegende dat ten zuiden van de inrichting zich op circa 130 m een bosgebied en op circa 210 m een groengebied bevindt; dat het Agentschap voor Natuur en Bos geen grote impact verwacht op groen- of natuurwaarden en aldus een gunstig advies heeft geformuleerd;

Overwegende dat de inrichting is gelegen in het 'Bekken Brugse polders'; dat volgens de overstromingsinformatie www.geovlaanderen.gisvlaanderen.be de inrichting niet is gelegen in een overstromingsgevoelig gebied; dat de aanvraag gepaard gaat met infrastructuurwerken waarvoor een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is vereist; dat uit de stedenbouwkundige vergunning van 27 december 2010 voor het herlokaliseren van de rundveehouderij blijkt dat de aanvraag voldoet aan het besluit van de Vlaamse regering van 1 oktober 2004 houdende de vaststelling van een gewestelijke, stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater; dat in bovenvermelde overwegingen voldoende is gemotiveerd wat de mogelijke effecten zijn van de inrichting op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat volgens het decreet van 11 juni 2010 (gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 19 juli 2010), houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het bestaande rundveebedrijf (vergund bij akteneming op 8 oktober 1990 bij besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Maldegem) nog werd vergund met toepassing van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming voor een termijn van maximum dertig jaar en ingevolge artikel 44 van het

Milieuvergunningsdecreet kan gesteld worden dat deze vergunning nog geldt tot 1 september 2016;

Overwegende dat de aangevraagde inrichting, gelegen in agrarisch gebied, ten zuidwesten paalt aan de dorpskom van het gehucht Donk en aan de residentiële wijk; dat in tegenstelling tot de bezwaren van de beroepsindieners de nieuwe exploitatie hier geen open frontstallen betreft; dat dit zowel op het inrichtingsplan behorende bij de milieuvergunningsaanvraag als op de plannen bijgevoegd bij de stedenbouwkundige vergunning duidelijk is weergegeven; dat de verschillende gebouwen de volgende nokhoogte hebben: de rundveestall voor ouder mestvee 9,31 meter, de stal voor koeien en jonger mestvee 7,41 meter, een loods voor de berging van materiaal 7,23 meter, een stroloods 8,24 meter; dat de gebouwen geen nokhoogte hebben van 12 meter; dat de groenvoedersilo zal gebouwd worden uit een waterdicht materiaal zodat de inhoud droog bewaard blijft; dat deze silo bovendien goed afgedekt blijft en steeds volledig gesloten om uitloging, geurhinder en hinder door ongedierte te voorkomen; dat voor de opvang van de silosappen een citerne van 5 m³ wordt voorzien; dat de mestvaalt wordt voorzien van een betonnen ondervloer en zal 12,5 meter op 27 meter groot zijn; dat de mestvaalt langs 3 zijden zal ommuurd worden; dat deze muren 2,1 meter hoog zullen zijn; dat een mestvaalt met deze afmetingen geenszins 'reusachtig' kan genoemd worden wanneer men bedenkt dat alle runderen op stro zullen gehuisvest worden (namelijk 21 stuks in een ingestrooide bindstal en de overige 226 stuks in stroboxen);

Overwegende wanneer we de gegevens uit de milieuvergunningsaanvraag zouden toetsen aan de BBT-technieken uit de Vito-studie 'Best Beschikbare Technieken voor de veeteeltsector' we kunnen stellen dat de inrichting hieraan voldoet: voor wat betreft gebruik water in nieuwe en bestaande installaties (opstellen waterbalansschema, verwijderen grof vuil door droog reinigen, goed gebruik van de drinkwatervoorziening, optimaliseren spoelwaterhuishouding, gebruik alternatieve waterbronnen), voor wat betreft afvalwater (beperken sapverliezen, vervuiling van de run-off van de kuilplaat beperken, perssappen en first flush van de kuilplaat opvangen en uitrijden op het land, afvalwater dat mestdeeltjes bevat opvangen en uitrijden op het land, melkspoelwater opvangen in de mestkelder, afvalwater dat geen mestdeeltjes bevat lozen op riool, verdunde fractie van de run-off van de kuilplaat en run-off van niet met mest bevuilde materialen beregenen op de weide, verdunde fractie van de run-off van de kuilplaat en run-off van niet met mest bevuilde materialen vertraagd afvoeren naar het oppervlaktewater), voor wat betreft emissies van nutriënten naar water, bodem en lucht (opstellen nutriëntenbalans, toepassen van precisievoeding, vloerbevuiling zoveel mogelijk voorkomen, toepassen van ammoniakemissiearme stalsystemen voor varkens en pluimvee, voldoende mestopslagcapaciteit voorzien, afvloeiing van mest en/of mestsappen voorkomen bij externe mestopslag - optimalisatie van de mestopslag, mestaanwending afstemmen op de betrokken landbouwgrond, gewasbehoefte en klimatologische omstandigheden, mest emissiearm aanwenden, nauwkeurig doseren en gelijkmatig verspreiden), voor wat betreft geur en stof (optimaliseren van stallen en/of mestopslagplaatsen binnen de bedrijfslocatie, stallucht afzuigen en behandelen met een gaswasser), voor wat betreft energie (opstellen energiebalans/uitvoeren van een energieaudit, optimaliseren van het

ontwerp van het ventilatiesysteem in mechanisch geventileerde stallen, regelmatige controle en reiniging van leidingen en ventilatoren in mechanisch geventileerde stallen, gebruik maken van een melkpomp/vacuümpomp met een toerentalregeling, gebruik maken van een voorcoeler, warmte recupereren uit de melkcoeler), voor wat betreft afval (afvalstromen minimaliseren en volgens de meest aangewezen opties afvoeren);

Overwegende dat zowel in de milieuvergunningsaanvraag als uit het milieuplan blijkt dat de mestvaalt zal uitgevoerd worden conform de bepalingen van titel II van het VLAREM (de uitgemeste vaste dierlijke mest wordt opgeslagen in een mestvaalt voorzien van een betonnen vloer omweld met 3 betonnen muren waarbij regelmatig mest wordt afgevoerd, de stallen en mestopslagplaatsen voldoen aan de constructievoorschriften, de vloeren en mestkelders zijn mestdicht, de vloeren, mestkanalen en mestkelders zijn niet voorzien van overstorten of afleidingskanalen naar een oppervlaktewater, een openbare riolering, een kunstmatige afvoerweg voor regenwater of naar een verliesput, de mestvaalt is voorzien van een mestdichte vloer en wanden, de afvloeï wordt verzameld in een gesloten opslagruimte); dat voor de ingestrooide bindstanden de mest dagelijks zal verwijderd worden; dat voor de stroboxen de mest een paar keer per jaar zal uitgemest worden waardoor er in de stallen een grote mestopslagcapaciteit aanwezig is;

Overwegende dat de sleufsilos (van 80 meter lang en 10 meter breed) open zijn; dat volgende preventieve maatregelen worden genomen: de sapverliezen worden beperkt door bij ideale weersomstandigheden en bij een voldoende droge stofgehalte in te kuilen, de kuilplaat wordt proper gehouden zodat de run-off beperkt blijft, de kuil wordt na elk gebruik goed afgesloten;

Overwegende dat de 247 runderen worden gehuisvest in stallen op een betonnen bevloering; dat de stallen die zullen gebouwd worden gesloten stallen zijn, dus geen open frontstallen, waardoor kan gesteld worden dat het geluid geproduceerd door de dieren zal 'afgeblokt' worden; dat alle dieren zullen gehuisvest worden op stro, enkel de 21 zoogkoeien worden gestald in ingestrooide bindstallen, de overige 226 stuks worden in stroboxen gehouden; dat bijgevolg de lawaaihinder afkomstig van de dieren minimaal zal zijn;

Overwegende dat voor de aangevraagde exploitatie de volgende transportbewegingen van toepassing zijn: het aanleveren van krachtvoerders 6-maal/jaar 1 vrachtwagen enkel overdag, aanvoeren runderen geen, afvoer slachttrijpe runderen maximaal 2-maal/maand 1 vrachtwagen/remorque 's nachts in de vroege ochtend, runderen-weide 2 dagen/jaar (tractor + veewagen) overdag, olie 4-maal/jaar 1 vrachtwagen overdag, veearts tijdens kalfseizoen dagelijks en de rest van het jaar occasioneel/wagen overdag, olie 4-maal/jaar met vrachtwagen overdag, afvalolie 2-maal/jaar met vrachtwagen overdag, mazout 2-maal/jaar met vrachtwagen overdag, kunstmest 1-maal/jaar overdag, sproeistoffen occasioneel (camionet) overdag; dat tijdens de voorjaarswerkzaamheden en tijdens de periode dat er mest mag uitgereden worden en tijdens de oogst het aantal transporten iets hoger ligt, doch dit betreft een paar dagen op jaarbasis; dat kan gesteld worden dat het slechts een beperkt aantal transporten betreft aangezien er slechts een beperkte aanvoer is van krachtvoerders (er zal op de inrichting gebruik gemaakt worden van gemalen graan, immers het malen van graan gebeurt op de inrichting zelf) en de aan- en

afvoer van dieren is eveneens beperkt; dat niet alle landbouw gerelateerde transporten die langsheen de Pastoor De Swaeflaan passeren te maken hebben met de inrichting van de heer Patrick Verleye; dat de Pastoor De Swaeflaan eveneens wordt gebruikt door loonwerkers, de melkophaalwagen, en andere voertuigen niet eigen aan het landbouwbedrijf; dat de voornaamste transportroute van en naar het bedrijf loopt via de Brugse steenweg (gewestweg N2), Kronekalseide naar de Pastoor De Swaeflaan;

Overwegende dat naar veiligheid en volksgezondheid toe het volgende kan gesteld worden: dat voor wat betreft de opslag van gevaarlijke producten, waarvan sprake in de milieuvergunningsaanvraag, het hier gaat over de opslag van olie, afvalolie, mazout en gevaarlijke producten in klein verpakking (= sproeistoffen); dat de opslag van deze stoffen gebeurt conform de bepalingen van titel II van het VLAREM, namelijk de plaats waar de olievaten worden opgeslagen is voorzien van een lekrand, de afvalolie wordt opgeslagen in een bovengrondse enkelwandige en ingekuipte tank, de mazout wordt opgeslagen in een bovengrondse dubbelwandige tank, de gevaarlijke producten in klein verpakking worden opgeslagen in een afgesloten ruimte; dat deze producten allemaal zullen opgeslagen worden in de machineloods (het verst verwijderd van de woningen);

Overwegende dat de waardevermindering van de woningen, tengevolge van de inplanting van de rundveehouderij, buiten het beoordelingsveld vallen van milieuoverwegingen;

Overwegende dat voor het te herlocaliseren bedrijf (een rundveebedrijf) op 27 december 2010 de stedenbouwkundige vergunning werd verleend door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Maldegem; dat in die beslissing een gunstige ruimtelijke afweging werd gemaakt en de conformiteit met het gewestplan werd bevestigd;

Overwegende dat de site is gelegen aan de Pastoor de Swaeflaan; dat aan de overzijde van die straat een residentieel uitgebouwd deel van het woongebied met landelijk karakter voorkomt; dat aan de noordelijke zijde het huidige bedrijf staat in gebruik door de aanvrager, doch eigendom van het OCMW; dat ten behoeve van een hedendaagse bedrijfsvoering zich omvangrijke aanpassingswerken nopen aan de verouderde huidige bedrijfsinfrastructuur; dat de kosten hiertoe te hoog zijn waardoor voor de oprichting van een nieuwe eigen bedrijfszetel werd geopteerd; dat deze reeds bouwvergund is; dat vanuit ruimtelijk ordenend standpunt nieuwe landbouwbedrijven idealiter worden opgericht bij bestaande bebouwing, zoals in casu, om aldus het agrarisch gebied zo veel als mogelijk te vrijwaren; dat de grond zuidelijk paalt aan een klein bosgebied, dat op zijn beurt naast een groengebied is gelegen; dat westelijk van het agrarisch gebied zich een landschappelijk waardevol agrarisch gebied uitstrekt; dat de grond niet is gelegen of niet paalt aan een Natura 2000-gebied, deze maakt geen deel uit van de gebieden van het VEN of het IVON; dat de huidige aanvraag niet meer verkeer zal genereren dan de huidige bedrijfsvoering; dat de ruimtelijke draagkracht van de site en de omgeving niet zal worden overschreden;

Overwegende dat de aanvraag in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan en een goede ruimtelijke ordening van de plaats niet in het gedrang komt;

Overwegende dat de hinder voor mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de gevraagde inrichting mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;
(...)"

Uit een attest van de gemeente Maldegem blijkt dat het bestreden besluit werd aangeplakt van 14 maart 2012 tot 13 april 2012.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Excepties

4. De verwerende partij werpt op dat het voorliggende beroep in hoofde van de eerste drie verzoekers laattijdig is, aangezien het bestreden besluit aan hun raadsman werd betekend bij schrijven van 29 februari 2012, terwijl het beroep pas is ingesteld op 14 mei 2012. Zij merkt op dat, volgens de rechtspraak van de Raad van State, een betekening aan de raadsman van de verzoekers geldt als kennisgeving aan de verzoekers zelf.

Daarnaast werpt zij op dat de vierde verzoeker niet doet blijken van het vereiste belang bij het annulatieberoep. Zij zet uiteen dat hij in een woongebied met landelijk karakter woont en derhalve moet aantonen dat de hinder de normale hinder van een agrarische exploitatie overstijgt, dat hij evenwel geen abnormale hinder aannemelijk maakt en dat zijn woning zich op 400 meter van de geplande inrichting bevindt, zodat eventuele hinder onwaarschijnlijk lijkt.

5. De tussenkomende partij werpt op dat de vierde verzoeker geen administratief beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, zodat het annulatieberoep in zijn hoofde onontvankelijk is.

6. De verzoekers repliceren dat de woning van de vierde verzoeker zich op minder dan 100 meter van de geplande inrichting bevindt en dat de

gegevens die de verwerende partij ter zake voorlegt misleidend zijn. Zij wijzen er bovendien op dat het gemeentebestuur van Maldegem de vierde verzoeker in het raam van het openbaar onderzoek heeft aangeschreven als eigenaar of gebruiker van een gebouw in een straal van minder dan 100 meter rond de inrichting. Voorts stellen zij dat de vierde verzoeker de normale hinder in een agrarisch landschap aanvaardt, maar vragen zij zich af of nog steeds sprake is van normale hinder wanneer een vetmestbedrijf met 247 runderen wordt vergund aan de rand van een woonverkaveling op minder dan 100 meter van 38 bebouwde percelen, waarbij geur-, geluids- en mobiliteitshinder en gevaar voor de volksgezondheid prominent aanwezig zijn en de exploitant het aantal runderen wil uitbreiden tot 400.

Wat betreft de ontvankelijkheid van het beroep in hoofde van de eerste drie verzoekers, betogen zij dat geen van hen een brief van 29 februari 2012 heeft ontvangen en dat dit evenmin blijkt uit de neergelegde stukken.

Beoordeling

A. Exceptie nopens de tijdigheid

7. Overeenkomstig artikel 52, 4°, b), van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I) moet de beslissing van de minister houdende uitspraak over een beroep tegen een in eerste aanleg door de deputatie genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag worden bekendgemaakt door aanplakking gedurende dertig kalenderdagen. Overeenkomstig de regelgeving die van toepassing was ten tijde van het indienen van het beroep, vangt voor diegenen die voor de kennisneming van de beroepsbeslissing aangewezen zijn op de voorgeschreven bekendmaking, de termijn van zestig dagen om bij de Raad van State beroep in te stellen aan na afloop van de bekendmakingsperiode.

Wanneer de wet een vorm van bekendmaking voorschrijft, moeten de personen ten aanzien waarvan geen individuele kennisgevingsplicht bestaat, er op kunnen vertrouwen dat de termijn om bij de Raad van State beroep in te stellen slechts een aanvang neemt nadat werd overgegaan tot de voorgeschreven bekendmaking. Daarom heeft de gebeurlijke individuele kennisgeving van de bestreden beslissing aan de raadsman van de eerste drie verzoekers, de beroepstermijn niet doen ingaan.

De exceptie is niet gegrond.

B. Exceptie nopens het belang van de vierde verzoeker

8. De omstandigheid dat de vierde verzoeker niet zelf een administratief beroep heeft ingediend, betekent niet dat het beroep wat hem betreft onontvankelijk is. Het volstaat dat een beslissing in laatste administratieve aanleg is genomen. Het is niet vereist dat de verzoeker zelf het administratief beroep heeft ingesteld.

Voortgaande op de luchtfoto die de verzoekers nog bijbrengen, waarin de locatie van de nieuwe exploitatie wordt aangegeven, blijkt de afstand tussen de woning van de vierde verzoeker en de nieuwe exploitatie, minder dan 400 meter te zijn. Ook het plan op schaal met aanduiding van de bouwpercelen wijst erop dat de woning van de vierde verzoeker alleszins niet op 400 meter ligt. Bovendien blijkt Martine Decraemer, die ook woont in de Pastoor De Swaeflaan 34, te zijn aangeschreven in het raam van het openbaar onderzoek, als gebruiker of eigenaar van een gebouw dat op minder dan 100 meter van de inrichting ligt. De vierde verzoeker beschikt bijgevolg over het vereiste belang.

De exceptie is niet gegrond.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

9. In een eerste middel voeren de verzoekers de schending aan van de "bepalingen van Vlarem inzake bekendmaking, aanplakking, inzagerecht, hoorrecht, meer algemeen de algemene beginselen inzake inspraak en transparantie", van het zorgvuldigheidsbeginsel, van het "patere legem-beginsel" en van het materiële motiveringsbeginsel, alsook de ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag.

Zij zetten uiteen dat het gevoerde openbaar onderzoek behept is met procedurefouten, aangezien een aantal gebruikers van gebouwen gelegen binnen een straal van 100 meter rond de perceelsgrenzen van de geplande inrichting niet werd aangeschreven, dat evenmin het college van burgemeester en schepenen van de stad Damme schriftelijk in kennis werd gesteld van de aanvraag, hoewel één van de percelen van de geplande inrichting aan haar grondgebied grenst, dat de aanvraag werd aangeplakt op een volkomen aan het zicht onttrokken plaats en dat op de verplichte informatievergadering de voorzitter van de Provinciale Milieuvergunningscommissie niet aanwezig noch verontschuldigd was, terwijl de zoon van de aanvrager wel aanwezig was en een mondelinge toelichting heeft verschaft, hetgeen niet wettelijk vereist is.

Voorts voeren zij aan dat de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen niet werd aangeplakt gedurende de wettelijk voorgeschreven periode, dat het bestreden besluit slechts voor een periode van één maand ter inzage werd gelegd en als uiterste datum voor het instellen van een annulatieberoep 13 april 2012 vermeldde en dat de aanplakking van het bestreden besluit sedert begin mei 2012 is verwijderd, terwijl deze tot 13 mei 2012 diende te duren.

10. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekers een bezwaar hebben ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek, zodat zij geen belang hebben bij een middel waarin de vermeende schending van de bekendmakingsvereisten van de vergunningsaanvraag wordt aangevoerd.

Daarnaast stelt zij dat de verzoekers de andere omwonenden niet kunnen vertegenwoordigen zonder te verglijden naar een "actio popularis" en dat zij niet aantonen geen kennisgeving van de aanvraag te hebben ontvangen, noch zich te bevinden in de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I.

Voorts merkt de verwerende partij op dat de bekendmaking van de aanvraag en van het bestreden besluit voldoende zichtbaar was van op de openbare weg, aangezien de verzoekers beide aanplakkingen hebben opgemerkt. Vervolgens verwijst zij naar het auditoraatsverslag in zaak A. 202.165/VII-38.290 en benadrukt zij dat de verzoekers, gelet op het voorliggende beroep, niet in hun belangen zijn geschaad door de vermeende gebrekkige bekendmaking van het bestreden besluit en dat dergelijke onregelmatigheid van geen invloed is op de wettigheid van die beslissing.

Ten slotte stelt zij dat de informatievergadering wel degelijk correct is verlopen en dat op grond van artikel 11, § 2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet) en artikel 18 van Vlarem I te dezen geen verplichting bestond tot het houden van een informatievergadering, dat evenmin de voorzitter van de Provinciale Milieuvergunningscommissie op die vergadering aanwezig diende te zijn en geen verbod geldt voor de zoon van de aanvrager om er enige toelichting te verschaffen.

11. De tussenkomenende partij betoogt dat de verzoekers er geen belang bij hebben om gebreken inzake het openbaar onderzoek aan te voeren nu zij tijdig bezwaar hebben ingediend, dat zij niet concreet aantonen welke gebruikers niet individueel zouden zijn aangeschreven en of de gemeente dit behoorde te

doen, dat zij evenmin aantonen dat de stad Damme niet zou zijn aangeschreven, dat de percelen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag bovendien niet grenzen aan het grondgebied van de stad Damme, dat te dezen geen verplichting bestond tot het houden van een informatievergadering zodat eventuele vormfouten ter zake niet tot de onwettigheid ervan kunnen leiden, dat de verzoekers niet betwisten dat de aanplakking van de aanvraag overeenkomstig artikel 17, § 2, van Vlarem I op de grens van het perceel en de openbare weg heeft plaatsgevonden, dat zij op de hoogte waren van het openbaar onderzoek als gevolg van de individuele kennisgevingen van de aanvraag en van de informatievergadering, van het individueel aanschrijven door het buurtcomité en van de aandacht in de pers, dat de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen is aangeplakt van 31 augustus tot 30 september 2011 en een eventueel gebrek ter zake niet kan leiden tot de onwettigheid van het bestreden beroepsbesluit en dat evenmin een onregelmatige bekendmaking van het bestreden besluit zelf de wettigheid ervan kan aantasten.

12. De verzoekers repliceren dat de gehele procedure wordt gekenmerkt door voortdurende misleiding van de omwonenden door de overheid en flagrante overtredingen van de wettelijke voorschriften.

Wat de overeenstemmende stedenbouwkundige vergunningsaanvraag betreft, voeren zij aan dat de aanplakking ervan in strijd met de wettelijke voorschriften heeft plaatsgevonden aan een private weg, dat in een e-mailbericht van de milieudienst van 31 augustus 2011 wordt verwezen naar de onregelmatige aanplakking van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag en dat zij dan ook geen rechtsmiddel hebben kunnen aanwenden tegen die aanvraag. Dit is volgens de verzoekers van belang, aangezien bij iedere procedure gevoerd tegen de betrokken milieuvergunningsaanvraag de adviesverlenende en beslissende overheden het gebrek aan het instellen van een rechtsmiddel tegen de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag in aanmerking hebben genomen.

De verzoekers stellen dat ook de milieuvergunningsaanvraag op onregelmatige wijze werd bekendgemaakt, aangezien de aanplakking ervan onleesbaar was vanaf de openbare weg en plaatsvond ter hoogte van de woning van de aanvrager aan een private weg. Teneinde aan te tonen dat niet alle omwonenden binnen een straal van 100 meter rond de geplande inrichting werden aangeschreven, leggen de verzoekers twee verklaringen van omwonenden voor. Voorts wijzen zij op een e-mailbericht van de aanvrager van 31 augustus 2011 gericht aan de milieudienst van de gemeente Maldegem waarin de procedurefouten worden bevestigd, op het feit dat de informatievergadering werd belegd om het protest van de bevolking de kop in te drukken en omdat er procedurefouten waren begaan en op het misleiden van de omwonenden aangezien de beroepstermijn bij de Raad van State geen dertig maar zestig dagen bedraagt.

13. De verwerende partij voegt bij haar laatste memorie de nodige stukken waaruit zou blijken dat de tweede, derde en vierde verzoeker naar aanleiding van het openbaar onderzoek een bezwaar hebben ingediend, waardoor het middel in hunner hoofde onontvankelijk zou zijn.

Wat de eerste verzoeker betreft, merkt zij op dat deze administratief beroep heeft ingesteld tegen de milieuvergunning en kennis had van het destijds lopende openbaar onderzoek aangezien hij de onmiddellijke buur is van de aanvrager, ter zake vijf krantenartikelen zijn gepubliceerd en een druk bezochte informatievergadering heeft plaatsgevonden.

14. De tussenkomen partij voert in haar laatste memorie nog aan dat de verzoekers destijds op de hoogte waren van het openbaar onderzoek en niet betwisten naar aanleiding daarvan bezwaar te hebben ingediend. Wat betreft de twee omwonenden die geen individuele kennisgeving van de aanvraag zouden hebben ontvangen, stelt zij dat de ene geen partij is in de huidige procedure en de verzoekers niet voor rechten van derden kunnen opkomen en de andere, zijnde de vierde verzoeker, wel degelijk bezwaar heeft kunnen indienen en bovendien niet blijkt dat hij de eigenaar of gebruiker zou zijn van de woning.

Beoordeling

15. De verzoekers wonen in de onmiddellijke nabijheid van de plaats van exploitatie. De Raad van State neemt bijgevolg niet aan dat de verzoekers als onmiddellijke buren volledig onwetend zijn gebleven over de bekendmaking aan de plaats van exploitatie. Zij hebben bovendien daadwerkelijk bezwaar ingediend zodat het middel niet ontvankelijk is in zoverre het betrekking heeft op de gebrekkige bekendmaking van het openbaar onderzoek.

De bekendmaking van een milieuvergunningsaanvraag heeft immers tot doel de belanghebbenden in staat te stellen hun bezwaren naar aanleiding van het openbaar onderzoek kenbaar te maken. De verzoekers hebben schriftelijk bezwaar ingediend, zodat de doelstelling van de openbaarmaking van de milieuvergunningsaanvraag bereikt is. Zij hebben bijgevolg geen belang bij het gegrond bevinden van het eerste middel.

Voorts staat vast dat een aantal verzoekers een ontvankelijk administratief beroep heeft ingediend. Het instellen van een administratief beroep heeft tot gevolg dat de volledige bevoegdheid om over de vergunningsaanvraag te beslissen bij de beroepsinstantie ligt. Het beroepsorgaan is er immers toe gehouden de aanvraag in al zijn aspecten - zowel op het vlak van de legaliteit als de opportuniteit - opnieuw te onderzoeken. De administratieve beroepsprocedure heeft er voor gezorgd dat de verzoekers in staat zijn gesteld om voor hun belangen op te komen.

Daargelaten de vraag of het college van burgemeester en schepenen van de stad Damme werd aangeschreven in het raam van het openbaar onderzoek, wordt vastgesteld dat de tussenkomende partij in concreto uiteenzet dat de kadastrale percelen waarop de inrichting gepland is, niet grenzen aan het

grondgebied van de stad Damme. In hun memorie van wederantwoord betwisten de verzoekers dit niet.

Artikel 11, § 2, van het milieuvergunningsdecreet bepaalt dat op initiatief van het college van burgemeester en schepenen voor alle vergunningsplichtige inrichtingen een informatievergadering kan worden georganiseerd. Voor de inrichtingen van de eerste klasse waarvoor een milieueffect- of veiligheidsrapport wordt vereist, moet ten minste één informatievergadering worden georganiseerd. Te dezen betreft het geen inrichting waarvoor een milieueffect- of veiligheidsrapport moest worden opgemaakt. Een informatievergadering was bijgevolg niet verplicht. Gebeurlijke onvolkomenheden die zouden kleven aan een niet verplichte vergadering kunnen derhalve niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing. Bovendien tonen de verzoekers niet aan dat de afwezigheid van de voorzitter van de Provinciale Milieuvergunningscommissie heeft geleid tot het verstrekken van onjuiste informatie. Evenmin tonen zij aan dat deze afwezigheid hen zou hebben belet hun stem te laten horen.

De verzoekers stellen dat ook het openbaar onderzoek inzake de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning door onwettigheden is aangetast. Het voorwerp van het voorliggende beroep is de milieuvergunning, niet de stedenbouwkundige vergunning. Het is niet omdat een stedenbouwkundige vergunning door een onwettigheid zou zijn aangetast dat zulks meteen betekent dat ook de milieuvergunning onwettig is.

Het argument dat de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen niet werd aangeplakt tijdens de wettelijk voorgeschreven periode kan niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden. Dat argument slaat immers op de beslissing die in eerste aanleg werd genomen.

Een onregelmatigheid inzake de bekendmaking van een beslissing tast de wettigheid van een beslissing niet aan, evenmin als onjuiste

informatie omtrent de mogelijkheden en de termijn om beroep bij de Raad van State in te stellen. Bovendien zijn de verzoekers er blijkbaar in geslaagd om tijdig een annulatieberoep in te dienen, zodat zij op dit punt geen belang hebben bij het middel.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

16. In hun tweede middel voeren de verzoekers de schending aan van de zorgvuldigheidsplicht en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet).

Zij zetten uiteen dat in het bestreden besluit wordt voorbijgegaan aan de vaststelling dat de aanvrager de hem opgelegde milieu- en andere verplichtingen regelmatig overtreedt, aan het feit dat de milieuvergunning van de te herlokaliseren inrichting op 31 augustus 2011 vervallen is, aan de weigering door het stadsbestuur van Damme van de aanvragen van de tussenkomende partij om reden van de aantasting van het open landschappelijk waardevol gebied, aan het beroepsargument van de onzorgvuldigheid van de aanvrager zoals zou blijken uit de verwaarlozing van de woning en de gebouwen, aan, niettegenstaande die nalatigheid van de aanvrager, de onzekere formulering van de vergunningsvoorwaarden die geen garantie inhouden voor de verzoekers, aan de voor de omgeving belastende transportbewegingen die worden onderschat wat de aanvoer van groen- en krachtvoeder betreft voor 247 runderen, aan de verdrievoudiging van de mestproductie en ammoniakemissie ten aanzien van de huidige feitelijke toestand, terwijl, zoals aangevoerd in het beroepschrift, de gemeente Maldegem reeds een "fosfaatverzadigd" gebied is en dergelijke uitbreiding onverenigbaar is met het "stand still beginsel" inzake mestproductie en

aan de hinder als gevolg van het gebruik van roosters als wanden voor de stallen, waardoor het geluid en de geuren niet zullen worden "afgeblokt" en door de westenwinden zullen worden meegevoerd naar de woonverkaveling. Volgens de verzoekers kan op grond van de verleende adviezen niet in redelijkheid worden besloten dat de geplande inrichting geen overmatige hinder zal veroorzaken en wordt in het bestreden besluit niet voldoende onderzocht of die inrichting verenigbaar is met de omgeving inzonderheid de woonzone. De verzoekers stellen dat hun beroepsargumenten geminimaliseerd worden omdat de betrokken aanvraag "slechts" voor 247 runderen geldt terwijl de vroegere vergunning betrekking had op 340 runderen en 80 geiten, maar wijzen erop dat de laatste tien jaar hoogstens 70 runderen aanwezig waren op het bedrijf. Zij verzoeken de verwerende partij de cijfers ter zake van de mestbank voor te leggen, gegevens die hen reeds geweigerd werden door de mestbank.

17. De verwerende partij antwoordt dat blijkens het administratief dossier de vermeende schending van de milieuregelgeving door de exploitant erin bestaat dat in 2003 klachten werden neergelegd inzake geurhinder, terwijl in het bestreden besluit uitdrukkelijk wordt gesteld dat na bemiddeling geen klachten meer werden geregistreerd en slechts op het ogenblik van de betrokken aanvraag bezwaren werden geformuleerd. Volgens de verwerende partij heeft de vernoemde beweerde schending bovendien slechts betrekking op de handhaving van de milieuvergunning en kan zij "niet met goed gevolg worden ontwikkeld in onderhavige procedure".

Daarnaast wijst zij erop dat de milieuvergunning van de bestaande inrichting op heden niet is vervallen, aangezien zij op grond van artikel 44 van het milieuvergunningsdecreet verlengd is tot 1 september 2016 en dat in het bestreden besluit hiervan ook melding wordt gemaakt, alsook van het feit dat de aanvraag de herlokalisatie van een rundveehouderij betreft.

Voorts stelt zij dat in het bestreden besluit melding wordt gemaakt van alle relevante omliggende bestemmingsgebieden en dat geen sprake

is van een "aansnijding" van landschappelijk waardevol agrarisch gebied, noch van een schending van de bestemmingsvoorschriften, aangezien in het bestreden besluit wordt overwogen dat de bebouwing aansluit bij bestaande bebouwing, uitsluitend gelegen in agrarisch gebied.

Vervolgens betoogt de verwerende partij dat, zoals zou blijken uit het administratief dossier, de staat van de gebouwen van de huidige exploitatie toe te schrijven is aan het feit dat deze eigendom zijn van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (hierna : OCMW), zoals uitdrukkelijk vermeld in het bestreden besluit.

Wat de opgelegde vergunningsvoorwaarden betreft, voert de verwerende partij aan dat niet wordt aangetoond dat deze kennelijk onredelijk of onwettig zijn, dat de Raad van State ter zake slechts een marginale toetsingsbevoegdheid heeft en dat die voorwaarden in duidelijke bewoordingen zijn omschreven en concreet uitvoerbaar zijn.

Met betrekking tot de transportproblematiek, laat zij gelden dat het bestreden besluit "uitblinkt" in de analyse van concrete gegevens, dat het malen van graan op de inrichting gebeurt zodat transport in dat verband slechts vereist is tijdens de oogstperiodes en dat uit het advies van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed blijkt dat zelfs mits bijkomende transportbewegingen de draagkracht van de omgeving niet zal worden overschreden.

Voorts stelt de verwerende partij dat uit de bijlage van de nota van de exploitant duidelijk blijkt dat de geplande inrichting niet is gelegen in fosfaatverzadigd gebied en dat, op het vlak van geluidshinder, het bestreden besluit "kristalhelder" is, de verzoekers niet aantonen dat de grenzen van het toelaatbare zijn overschreden en integendeel alle verleende adviezen positief waren.

De verwerende partij zet nog uiteen dat geen bewijs voorligt van de bewering dat de laatste tien jaar slechts 70 runderen aanwezig waren op het bedrijf, dat de motiveringsplicht niet zo ver reikt dat elk bezwaar moet worden weerlegd en dat, zoals vermeld in het bestreden besluit, het aspect mestproductie geen deel uitmaakt van de vergunningsaanvraag, zodat geen aanleiding bestaat om in dat verband de gegevens van de mestbank op te vragen.

De verwerende partij concludeert dat in het bestreden besluit elk mogelijk hinderaspect nauwkeurig is onderzocht en weerlegd, dat geen sprake is van planologische onverenigbaarheid met de woonzone, aangezien de exploitatie is gelegen in agrarisch gebied en dat de vermindering van het toegelaten aantal dieren van 340 naar 247 niet heeft geleid tot een minder diepgaand onderzoek van de milieuhygiënische en planologische aspecten, aangezien hier in het bestreden besluit slechts eenmaal naar wordt verwezen. Ten slotte benadrukt zij dat alle verleende adviezen, zowel in eerste aanleg als in beroep, gunstig zijn.

18. De tussenkomende partij stelt dat uit de formulering van het tweede middel blijkt dat de verzoekers kennis hebben van de redenen die aan het bestreden besluit ten grondslag liggen en dat voor zover zij die redenen inhoudelijk betwisten, zij geenszins de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoeren.

Voorts betoogt zij dat een vermeende schending van de milieureglementering in het verleden irrelevant is, aangezien de huidige aanvraag een nieuw landbouwbedrijf betreft dat zal worden uitgebaat volgens de Beste Beschikbare Technieken (BBT) teneinde de milieuvoorwaarden na te leven en waaromtrent de overheid handhavend kan optreden, dat evenmin het vermeende verval van de milieuvergunning voor de bestaande exploitatie relevant is voor het verlenen van een vergunning voor een nieuwe inrichting, dat het feit dat een vorige aanvraag tot herlokalisering van de inrichting binnen landschappelijk waardevol agrarisch gebied op het grondgebied van de stad Damme werd afgewezen, evenmin relevant is, nu de huidige aanvraag een andere locatie betreft gelegen in

gewoon agrarisch gebied, dat de verzoekers bovendien niet aantonen dat de beoordeling in het bestreden besluit van de impact van de geplande inrichting op de schoonheidswaarde van het landschap kennelijk onredelijk zou zijn, dat voorts de opgelegde vergunningsvoorwaarden duidelijk en op afdoende dwingende wijze zijn geformuleerd, dat inzake mobiliteit de verzoekers nalaten concreet aan te tonen dat het bestreden besluit op onrealistische cijfers steunt en dat zij voorbijgaan aan het gegeven dat in woongebied met landelijk karakter een hogere tolerantiedrempel geldt ten aanzien van hinder veroorzaakt door agrarische activiteiten, dat in het bestreden besluit het beroepsargument omtrent de mestproblematiek wel degelijk wordt weerlegd en hierbij rekening moet worden gehouden met de vermindering van het toegelaten aantal runderen, dat ook de bezwaren inzake geluidshinder op correcte en afdoende wijze worden weerlegd in het bestreden besluit en dat tevens alle andere hinderaspecten omstandig zijn beoordeeld, na uitsluitend gunstige voorafgaande adviezen.

19. De verzoekers repliceren dat het bestreden besluit op misleidende adviezen steunt. Zij verwijzen naar het advies van de CVBA DLV Belgium van 28 oktober 2011, dat inzake geurhinder ten onrechte zou vermelden dat de dichtstbijzijnde woningen zich op 100 meter van de geplande inrichting bevinden, de naastgelegen sleufsilos een milderend effect heeft en een groenscherm van 30 meter breed de geurhinder van de stroboxen kan ondervangen terwijl daarin 226 runderen aanwezig zijn en die boxen slechts een paar keer per jaar zullen worden uitgemest. Daarnaast verwijzen zij naar het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 12 december 2011 dat een vertekend beeld zou geven van het landschap door geen rekening te houden met de aansluitende groene zone noch met de aanpalende percelen die geklasseerd zijn als landschappelijk en biologisch waardevol agrarisch en natuurgebied. Voorts merken zij op dat de zich in slechte staat bevindende woning van de aanvrager geen eigendom is van het OCMW van Brugge, maar wel van de aanvrager zelf en dat het OCMW tegenstrijdige belangen heeft nu het enerzijds gronden verkoopt in een woonverkaveling doch anderzijds palend aan die woonverkaveling meewerkt aan de realisatie van een overlastverwekkend bedrijf. Vervolgens verwijzen zij naar het advies van het

departement Ruimtelijke Ordening van 28 november 2011 dat geen enkele inschatting maakt van het aantal transporten van de mest en van de oogst en dat bij de beoordeling van de ruimtelijke draagkracht van de omgeving uitgaat van een vermindering van 340 naar 247 runderen, terwijl hoogstens 70 runderen aanwezig waren op de bestaande inrichting. Inzake de verkeerde inschatting van de transportbewegingen wijzen zij ook op voormeld advies van de CVBA DLV Belgium, dat ten onrechte gewag zou maken van een meertransport van "een paar dagen per jaarbasis" als gevolg van het afvoeren van mest en tijdens de oogst, aangezien daarvoor in werkelijkheid het hele voor- en najaar en de ganse zomer veelvuldige transporten zijn vereist. Voorts betogen zij dat inzake geluidshinder in het bestreden besluit wordt voorbijgegaan aan het geluid van de afvoer van dieren dat voorzien is gedurende één weekend op twee en bovendien een nachtelijke activiteit betreft, aan het geluid van de machineloods, van de stroomgroep van 60 kW en van de maalderij, waaromtrent het voorstel om te werken met gesloten ramen en deuren wellicht niet zal worden nageleefd in de zomer en aan het geluid van de tractoren, waarbij aan de vraag om deze tijdens wachtperiodes stil te leggen niet zal worden tegemoetgekomen in de praktijk en waarvan het gebruik niet beperkt is tot bijvoorbeeld 22 uur. Wat de opgelegde vergunningsvoorwaarden betreft, stellen zij dat het in het bestreden besluit ontbreekt aan bijkomende en afdwingbare voorwaarden in de zin van artikel 45 van Vlarem I, dat niet is tegemoetgekomen aan het verzoek van de beroepsindieners om de mestvaalt te overkappen en te verplaatsen, de dagelijkse exploitatie te beperken in tijd, een windscherm te plaatsen, de hygiëne te laten opvolgen door de afdeling Milieu-inspectie en de percelen verplicht te onderhouden en dat hierdoor artikel 30bis, §§ 1, 7°, en 2, van Vlarem I wordt miskend. Ten slotte benadrukken zij dat vele adviezen waarop het bestreden besluit steunt, verwijzen naar de vermindering van het toegelaten aantal runderen van 340 in de vroegere vergunning naar 247 in de bestreden vergunning, terwijl in de praktijk nooit meer dan 70 runderen op het bedrijf aanwezig waren. In dat verband wijzen zij op voormelde adviezen van het departement Ruimtelijke Ordening en van de CVBA DLV Belgium.

20. In hun laatste memorie laten de verzoekers nog gelden dat het gemeentebestuur van Maldegem het stadsbestuur van Damme nooit heeft aangeschreven zoals bedoeld in artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I, hetgeen zou zijn bevestigd door de burgemeester van de stad Damme. Dergelijk schrijven was volgens hen nochtans vereist, aangezien die bepaling betrekking heeft op percelen of gebouwen gelegen op het grondgebied van een naburige gemeente binnen een straal van 100 meter rond de inrichting en in het voorliggende geval tussen het grondgebied van de stad Damme en de percelen van de geplande inrichting slechts een strook van minder dan 100 meter breed is gelegen. De verzoekers menen dat het stadsbestuur van Damme dan ook niet de mogelijkheid heeft gekregen om tijdens het openbaar onderzoek de eigenaars en gebruikers op haar grondgebied binnen een straal van 100 meter rond de geplande inrichting in kennis te stellen van de aanvraag. Voorts beklemtonen zij dat de vroegere toestand op grond van verkeerde informatie wordt vergeleken met de nieuwe toestand, aangezien van de 340 toegelaten runderen in het verleden er hoogstens 70 aanwezig waren op het bedrijf, nu de exploitant ook op percelen in andere buurten en deelgemeenten dieren stalde. Het uitbreiden van het aantal effectief aanwezige runderen op het bedrijf van 50 naar 247, zou volgens hen niet enkel een verviervoudiging van de veestapel betekenen, maar ook van de belasting van die veestapel op de aanpalende omgeving. Ter staving van het aantal werkelijk aanwezige runderen op het bedrijf, leggen zij verklaringen voor van enkele omwonenden.

Beoordeling

21. De overweging dat de aanvraag in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan en een goede ruimtelijke ordening van de plaats niet in het gedrang komt, staat niet op zichzelf, maar dient als een conclusie te worden beschouwd van eerdere overwegingen die betrekking hebben op de verenigbaarheid met de bestemmingsvoorschriften en de goede ruimtelijke ordening. In de bestreden beslissing wordt er immers op gewezen dat de inrichting ligt in agrarisch gebied, en wordt stilgestaan bij de omgeving en de ruimtelijke draagkracht. De verzoekers tonen trouwens niet aan dat de samenvattende

overweging inzake de stedenbouwkundige verenigbaarheid verkeerd zou zijn. Hetzelfde geldt voor de algemene overweging dat de hinder voor mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de gevraagde inrichting mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt. Ook hier gaat het om een samenvattende, algemene conclusie die volgt op een bladzijden lange afweging van de verschillende hinderaspecten van de inrichting. En ook hier tonen de verzoekers niet aan dat deze overwegingen foutief zouden zijn.

Dat de vergunningsaanvrager de opgelegde milieu- en andere verplichtingen regelmatig zou overtreden tast de wettigheid van de bestreden beslissing niet aan. De naleving van de voorwaarden is immers een zaak van handhaving.

Dat de milieuvergunning van een andere inrichting sedert 31 augustus 2011 zou zijn vervallen en dat die uitbating dus illegaal zou zijn, staat los van de wettigheid van de thans verleende vergunning. De thans verleende vergunning slaat op de exploitatie van een nieuwe rundveehouderij, zodat het gebeurlijk verval van de vergunning voor rundveehouderijen op andere plaatsen niet ter zake doet. Hieromtrent hoefde de verwerende partij ook niets te motiveren, want het is volstrekt irrelevant voor de beoordeling van de vergunningsaanvraag die aanleiding gaf tot de thans bestreden beslissing. Bovendien wordt in de bestreden beslissing gemotiveerd dat de milieuvergunning van 8 oktober 1990 niet vervallen is en dat zij slechts verstrijkt op 1 september 2016.

De verzoekers verduidelijken niet in welk opzicht de afdeling Milieuvergunningen "gebrekkig" zou adviseren over het aangrenzend landschappelijk waardevol gebied.

Dat de exploitatie van een andere inrichting onzorgvuldig zou zijn gebeurd door de vergunningsaanvrager kan niet leiden tot de onwettigheid van de thans bestreden beslissing. Omdat dit element niet relevant is voor de

beoordeling van de vergunningsaanvraag die aanleiding gaf tot de bestreden beslissing, diende er bijgevolg ook geen motivering aan te worden gewijld.

De verzoekers betogen dat bepaalde vergunningsvoorwaarden onzorgvuldig werden gemotiveerd en onvoldoende garanties bieden, en dat daaraan werd voorbijgegaan door de adviserende organen. Dit argument wordt niet bijgetreden. De bestreden beslissing bevestigt het deputatiebesluit van 11 augustus 2011. Daarin werd een hele reeks bijzondere voorwaarden opgenomen. Het deputatiebesluit eist in zeer klare en ondubbelzinnige bewoordingen het aanleggen van een groenscherp. Het is ook niet duidelijk wat de verzoekers bedoelen met de voorwaarde dat een "zo groot mogelijke graad van zuiverheid" moet worden nagestreefd. Dat is niet terug te vinden bij de bijzondere milieuvoorwaarden van het deputatiebesluit zodat het ook niet onzorgvuldig kan zijn geformuleerd. Wat betreft de geurhinder worden niet alleen algemene en sectorale voorwaarden (met betrekking tot dieren) opgelegd, er wordt ook als bijzondere voorwaarde opgelegd dat de exploitant alle nodige maatregelen treft om geurhinder voor de omwonenden zo veel mogelijk te beperken, en in het bijzonder wordt de opslag van afval van groentefabrieken verboden. Voorts wordt opgelegd dat de groenvoedersilo goed moet worden afgedekt en steeds volledig gesloten moet zijn om onder andere geurhinder te voorkomen.

Volgens de verzoekers werd er onvoldoende onderzoek gevoerd naar de trafieken die hun leefomgeving zullen belasten. In het bestreden besluit wordt nochtans in detail en in concreto aangegeven welke transportbewegingen van toepassing zijn. De verzoekers stellen dat niet-reële cijfers worden gehanteerd, doch zij geven niet in het minst aan welke cijfers dan wel correct zouden zijn.

Wat betreft de mestproductie wordt in de bestreden beslissing er op gewezen dat sinds 1 januari 2008 er een volledige loskoppeling is van de milieuvergunning en het mestdecreet, zodat er voor het afleveren van een milieuvergunning geen limiterende bepalingen meer zijn met betrekking tot de mestproductie, bewezen mestafzet, en dergelijke. Het aspect "mestproductie"

maakt geen onderdeel uit van de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag. De verzoekers tonen niet aan, beweren zelfs niet dat die zienswijze niet correct zou zijn. Hun argumentatie inzake de stijging van de mestproductie kan derhalve niet tot de vernietiging van het bestreden besluit leiden.

In tegenstelling met wat de verzoekers beweren, wordt in het bestreden besluit wel stilgestaan bij het aspect ammoniakemissies.

Volgens de verzoekers berust de motivering inzake de geluidshinder op verkeerde gegevens. In de bestreden beslissing wordt de geluidshinder besproken en wordt verder overwogen "dat de 247 runderen worden gehuisvest in stallen op een betonnen bevloering; dat de stallen die zullen gebouwd worden gesloten stallen zijn, dus geen open frontstallen, waardoor kan gesteld worden dat het geluid geproduceerd door de dieren zal 'afgeblokt' worden; dat alle dieren zullen gehuisvest worden op stro, enkel de 21 zoogkoeien worden gestald in ingestrooide bindstallen, de overige 226 stuks worden in stroboxen gehouden; dat bijgevolg de lawaaihinder afkomstig van de dieren minimaal zal zijn". Dit is het antwoord op het argument van de verzoekers in hun administratief beroep.

De verzoekers stellen vervolgens op zeer algemene wijze dat niet in redelijkheid kan worden besloten dat de inrichting kan worden uitgebaat zonder overmatige hinder en overlast. De motieven van de bestreden beslissing en de voorafgaande adviezen wijzen echter op het tegendeel. De overheid diende ook niet te onderzoeken of het bedrijf thuishoort in een woonzone aangezien het in agrarisch gebied ligt.

Dat er de facto minder dieren werden gehouden dan een vroegere vergunning toeliet, maakt niet uit, aangezien het in dezen een nieuwe inrichting betreft waar vroeger nooit dieren werden gehouden. De verzoekers verduidelijken ten slotte niet op grond waarvan rekening zou moeten worden gehouden met het aantal dieren dat de facto in een andere inrichting werd gehouden.

In de memorie van wederantwoord staan de verzoekers nog stil bij bepaalde aspecten van een advies van de CVBA DLV Belgium. Die argumenten worden voor het eerst in de memorie van wederantwoord aangevoerd, en zijn bijgevolg onontvankelijk. Bovendien is de CVBA DLV Belgium een consultant van de exploitant, en geen adviesverlenend overheidsorgaan. Eventuele tekortkomingen in het document dat de CVBA DLV Belgium opstelde, kunnen derhalve niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Voor het eerst in hun memorie van wederantwoord geven de verzoekers nadere argumentatie inzake het aansnijden van het landschappelijk waardevol gebied. Vermits die argumentatie in het verzoekschrift kon worden aangevoerd, is zij onontvankelijk.

Ook wat betreft de geluidshinder voeren de verzoekers voor het eerst in de memorie van wederantwoord nieuwe argumenten aan, die onontvankelijk zijn.

Het tweede middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekers worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro, elk voor een vierde.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twee mei tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin